

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 25/03/2025 16:28
Sayı: E-120.07.03-1604107
2025 AİLE YILI

Sayı : E-54045643-610-18516707

Konu : Soru Önergesi (7/20212)

7/20212 6K 64

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 16.12.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1546843 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER'e ait 7/20212 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/20212) (1 Sayfa)

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**NİĞDE MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER'E AİT 7/20212 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemiz tohumculuk alanında kendi kendine yetebilen bir ülke durumundadır. Ülkemizde kullanılan sertifikalı tohumların %97'si yurt içinde üretilmektedir. Ülkemizde tohumluk üretimi, çeşit geliştirme çalışmalarının da katkısıyla son 21 yılda 145 bin tondan yaklaşık 1,3 milyon tona çıkarak 9 kat artış göstermiştir.

Bakanlığımıza bağlı araştırma enstitülerimiz tarafından yürütülen Ar-Ge faaliyetleri ile tarla bitkilerinde 2023 yılında tescil edilen 42 çeşitle birlikte toplamda 1.004 çeşit geliştirilerek %100 yerli ve milli tohumculuğumuza önemli katkılar sağlanmıştır. Araştırma enstitülerimizin geliştirdiği bu çeşitler özel sektör firmalarına devredilerek çiftçilerimize ulaştırılmaktadır.

Bununla birlikte, sertifikalı tohum üretiminin tahıl grubunda yaklaşık %45'i, baklagil grubunda ise yaklaşık %70'i Bakanlığımız tarafından geliştirilen çeşitlerden oluşmaktadır. Sertifikalı tohumluk üretiminde Bakanlığımız tarafından geliştirilen çeşitlerin bazı türler içerisindeki payı, Buğdayda %50, Arpada %48, Tritikalede %64, Yulafta %60, Çeltikte %41, Nohutta %69, Mercimekte %75 ve Pamukta %22'dir.

Genetik kaynağı ülkemize ait olmayan mısır, şeker pancarı, domates, patates gibi türlerde gerek yurtdışında geliştirilmiş gerekse de yurtiçinde geliştirilmiş ve ülkemizde tescil edilmiş çeşitlere ait tohumluklar ile üretim yapılmaktadır.

Ülkemizde ticari olarak tescilli 314 mısır çeşidi, 670 mısır hattı bulunmaktadır. Bunlardan 21 mısır çeşidi ile 31 mısır hattı Bakanlığımız TAGEM'e bağlı enstitülere aittir. Mısır konusunda hâlihazırda Bakanlığımız tarafından yürütülen 33 proje bulunmaktadır.

2020 yılında Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. tarafından, "Hastalık ve Zararlılara Dayanıklı Yerli ve Milli Şeker Pancarı Çeşitlerinin Islahı ve Tohum Üretimi Projesi" ile yerli tohum ıslahı çalışmalarına başlanmıştır. Bu kapsamda genetik kaynağı ülkemize ait ilk pancar çeşitleri olan TÜRKŞEKER-2023 ve TÜRKŞEKER-2053 pancar tohumlarının 2024 yılında ilk hasatları yapılmış olup 2025 yılında yaklaşık 850 dekar alanda ekilmesi planlanmaktadır.

Ayrıca "Kurağa Dayanıklı Hibrit Şeker Pancarı Çeşit Geliştirme Projesi" devam etmektedir. Proje sonunda kurağa tolerant şeker pancarı çeşitlerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bakanlığımız bünyesinde yerli tohumculuğun geliştirilmesi amacıyla çeşitli Ar-Ge faaliyetleri gerçekleştirmekte ve bu kapsamda birçok yeni patates çeşidi geliştirilmektedir. Modern biyoteknolojik yöntemler ve markör teknolojisi kullanılarak yürütülen patates ıslahı çalışmalarıyla, hastalıklara ve kuraklığa dayanıklı, yüksek verimli ve kaliteli patates çeşitlerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Son 10 yılda Bakanlığımız Niğde Patates Araştırma Enstitüsü tarafından geliştirilen 12 adet ve Erzurum Doğu Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü tarafından geliştirilen 2 adet olmak üzere toplamda 14 adet yerli patates çeşidi ülkemiz tarımına kazandırılmıştır.

Ayrıca, Türkiye'de ilk defa doku kültürü yöntemi ile patates tohumluğu üretimi için pilot tesisler kurularak yerli üretim patates tohumluğu ihracatına başlanmıştır. Ülkemizde ilk defa yerli ve milli patates çeşitlerimizin özel sektöre "tohumluk üretim ve satış hakkı" devri gerçekleştirilerek farklı özellikte patates çeşitlerinin üretimine katkıda bulunulmuştur.